

כיתה א'

טבע ומדעים – 3 שעות שבועיות

פירוט הנושאים:

טבע ומדעים:

- עונות השנה: סתו, חורף (כולל את נושא האילן), אביב, קיץ
- בריאות הגוף
- מידע ותקשורת (חושים)
- לבחירה: חומרים וטכנולוגיה (כולל את נושא הספר)

נושאים נוספים (חובה):

- בית-ספר
- סדר היום שלי
- בין אדם לחברו

מקצועות נוספים לבחירה:

- אנגלית
- אלקטרוניקה
- מחשבים
- אידיש

דרכי הוראה:

דרך ההוראה הנפוצה היא ההוראה הפרונטאלית במליאת הכיתה. דרך זו מאפשרת הסבר והבהרה של הנלמד, שאילת שאלות וסיכום הנלמד. אולם, לא ניתן להשיג את כל המטרות שהתוכנית לנושאי חול מציבה בהוראה פרונטאלית בלבד.

יש לכלול בהוראה פעילויות והפעלות של התלמידות:

* סיורים בסביבה הקרובה - להכרת תצורות נוף (כמו: שדרה, שדה), לצורך תצפיות (כמו: מעקב

אחר שיירת נמלים), איסוף (כמו: עלים), מדידה (כמו: טמפרטורה) ופעילויות נוספות

* התנסות עצמית- הכרת מצבים ותהליכים (כמו: הנבטה),

* עריכת ניסויים - להכרת חוקי טבע (כמו: אידי ועיבוי)

* תצוגות ואמצעים ויזואליים שונים.

בכל נושא קיימים ההיבטים הבאים:

- הבט השקפתי – חינוכי
- הבט תחום הדעת
- הבט לשוני

הערה:

לפיתוח ההיבט הלשוני מומלץ להנהיג בכיתה "איסוף" רשימות מילים ומושגים, שנלמדו בכיתה: "פנקס" אישי, "פינה" בכיתה או "מילון" כיתתי, בו ממוינות הרשימות עפ"י סדר ה-א-ב (לדוגמה: רשימת פירות וירקות).

הוראת נושאי החול מתמקדת בסביבה הקרובה לתלמידה. נושאי המשנה לקוחים מהסביבה הפיזית שבה היא חיה: המשפחה, הבית, הכיתה וסביבת המגורים, וסובבים סביב מעגל החיים בגיל זה: הרגלים, שינויים עונתיים, יחסי חברה ועוד.

מטרות בהוראת נושאי חול:

- להסביר את הנס הגלום במכלול נפלאות הבריאה
- לטפח את הסקרנות הטבעית להתבוננות במעשי הבריאה
- רכישת ידע ומושגים בסיסיים על העולם הסובב את התלמידה
- לעורר מוטיבציה ולפתח יכולת להבנת תהליכים והקשריהם.
- לעודד התנסות אישית בהכרת הסביבה

"בית הספר": 1 - 2 שבועות

היבטים בהקניית הנושא:

<p>הבט השקפתי: בית הספר הוא מקום לחינוך התלמידה ולפיתוח אישיותה משמעת וציות לצוות החינוכי כמצווה וכהכרת הטוב</p> <p>הבט חינוכי: חינוך לדרך ארץ. הקניית הרגלי למידה נכונים ויעילים התארגנות ואחריות אישית</p> <p>הבט רגשי: פיתוח רגשות באמצעות מודעות, מתן ביטוי וניתוב</p> <p>הבט תחום הדעת: תקשורת: הטקסט הכתוב כאמצעי תקשורתי חברה: בית-הספר כארגון בעל מבנה היררכי בעלי תפקידים כמועילים וכתורמים חיוניים לתפקוד בית הספר העשרת אוצר המילים. כגון: מנהלת, שרת, הפסקה, אגף, מסדרון, משפחת מילים: קשר בין כלי לפעולה (מחדדים במחדד, מדביקים בדבק וכו')</p>	<p>הבט לשוני:</p>
---	--------------------------

פעילות הלימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none"> • פעילות חווייתית בתנועה, בשירה וביצירה • ברכות הורים ומורים להתחלת הלימודים בבית ספר 	<ul style="list-style-type: none"> • פתיחת שנת הלימודים <ol style="list-style-type: none"> 1. הרגשות המתלווים לתחילת הלימודים 2. המסגרת הבית-ספרית והפעילות הלימודית-חברתית המתרחשת בה 3. השתייכות ל"בית יעקב" והמחויבות שבדבר 4. חשיבות רכישת הקריאה והכתיבה
<ul style="list-style-type: none"> • סיורים בבית- הספר • מפגשים עם דמויות נבחרות 	<ul style="list-style-type: none"> • הכרת בית הספר <ol style="list-style-type: none"> 1. היכרות עם המבנה 2. הדמויות הפועלות ותפקידיהן
<ul style="list-style-type: none"> • תרגול מעשי. • הדגמה והתנסות בכיתה 	<ul style="list-style-type: none"> • סדרי בית- הספר והכיתה <ol style="list-style-type: none"> 1. שגרת בית הספר והכיתה 2. התנהגות הולמת בשעת הלימוד ובהפסקה 3. הרגלים בסיסיים הקשורים בלמידה. 3. הילקוט – תכולתו וארגונו 4. שמירה על רכוש ציבורי ואישי

בשנה בה מתחילים הלימודים סמוך לחגים יוקדש שבוע אחד לנושא. מומלץ לסכם את הנושא בחוברת או בדפים אסופים באוגדן. בשנה בה מתחילים בראשית חודש אלול יוקדשו כשבועיים ללימוד הנושא. רצוי להקדיש מחברת לכתיבה למרות ההקף המצומצם של הנושא. המחברת תשמש לתרגול נוסף של הכתיבה בראשיתה.

כדור הארץ והיקום

1. תופעות מחזוריות - יום ולילה - יממה - 2 - 3 שבועות

היבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: "המחדש בטובו" – 1. החסד בהתחדשות שבכל יום

2. ההתמדה והקביעות בתופעות היומיומיות

נטילת ידיים כהיטהרות רוחנית

הבט חינוכי: הקניית הרגלים הקשורים בסדר היום של תלמידה

הבט תחום הדעת: היקום: מושגי כיוון

יום ולילה כתופעות מחזוריות. (הנגרמות מתנועת כדור הארץ)

האדם והתנהגותו: התנהגות התלמידה כמשפיעה על יכולת הלימוד שלה בס"ד

מעשה ידי אדם: מכשירים ביתיים, חלקיהם – והשימוש בהם

הבט לשוני: העשרת אוצר המילים: פעלים ספציפיים ללבישה ופשיטה של בגדים

הבחנה בין זכר לנקבה בפעלים

פעילות הלימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none"> • זיהוי הכיוונים בכיתה • השמעת קלטת של קולות הבוקר 	<ul style="list-style-type: none"> • חלקי היממה: <ol style="list-style-type: none"> 1. מעברים: זריחה ושקיעה 2. בעלי חיים כמבשרי הזריחה והשקיעה. 3. אמצעים טכנולוגיים ליקיצה.
<ul style="list-style-type: none"> • המחשה והתנסות בכיתה • המחשה והתנסות בכיתה • -קריאת המורה מתוך הסידור- וביאור עפ"י פרשנים ובעזרת תמונות. • מבצעים (אפשרות: נושאי פרסים) 	<ul style="list-style-type: none"> • סדר היום: <ol style="list-style-type: none"> 1. הערב: "ויהי ערב ויהי בוקר", חשבון נפש, קריאת שמע 2. הפעולות הנעשות בבוקר: דיני נטילת ידיים של שחרית. דיני לבישת הבגדים ופשיטתם. "מודה אני" וברכות השחר- אברי הגוף ותפקידיהם (מתאים גם נושא בריאות) 3. "בין אדם לחברו"- בבית ובחברה. <p>הכנת שעורי בית, התארגנות ליום הלימודים הבא.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הדגמה בעזרת שעונים דיגיטאליים ומכאניים ושעוני דמה. 	<ul style="list-style-type: none"> • השעון: <ol style="list-style-type: none"> 1. חלקי השעון 2. התמצאות בשעון (רק שעות שלימות) 3. סדר היום סביב השעון

**2. תופעות מחזוריות - עונות השנה -
 ימות הגשמים - א. סתו - 3 שבועות**

היבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: – התלות המלאה של הזורעים בחי עולמים

"מה רבו מעשיך, ד" – הפלא שבתהליך הצמיחה

הניסים המתרחשים לעופות בעת הנדידה

הבט מדעי: היקום: תנאים סביבתיים, השינויים העונתיים בסתו - והערכות האדם לשינויים אלו

מעורבות האדם ביקום: זריעה ונטיעה – תופעה עונתית הנעשית בידי האדם

יצורים חיים: תופעות התנהגותיות המשותפות לכלל העופות

מזון ומזג אויר כגורמים לתופעות עונתיות בעולמם של בעלי חיים

הבט לשוני: משפחות מילים: שלכת – להשליך, משיב – נשב

שמות עצם קיבוציים: להקת ציפורים, שיירת נמלים, להקת ציפורים, נחיל

דבורים, עדר כבשים

העשרת השפה: תארים לעלה צומח ולעלה יבש בשלכת.

פעילות הלימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none"> קריאה מתוך הסידור ע"י המורה ובאורי המילים 	<ul style="list-style-type: none"> "משיב הרוח .." "ותן טל ומטר..."
<ul style="list-style-type: none"> סיורים בסביבה לצורך תצפית: מראה השמיים, מצבי קרקע, נביטה, שיירת נמלים, להקות ציפורים. 	<ul style="list-style-type: none"> עונות השנה הסתו 1. התופעות הקשורות בו. 2. ההערכות לקראת הסתו: בבית, ברחוב ובשדה. (כגון: תיקון, ניקוז)
<ul style="list-style-type: none"> לוח קיר למעקב אחר שינויי מזג אויר ורישומם. מדידה באמצעות מד-טמפרטורה איסוף באמצעות כלי פתוח 	<ul style="list-style-type: none"> תחזית מזג האויר וחשיבותה מזג האויר בסתו: 1. מראה השמיים 2. הרוח ותועלתה 3. טמפרטורה 4. גשם שינויים באורך היום והלילה

פעילות הלימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none"> • בדיקת האדמה בחצר בית-הספר לפני רדת הגשם - ולאחריו • סרטים ושקופיות 	<ul style="list-style-type: none"> • האדמה: מצבי קרקע
<ul style="list-style-type: none"> • הנבטת ירקות וקטניות. • איסוף עלי שלכת ומיונם. 	<ul style="list-style-type: none"> • הצומח בסתו: 1. חריש זרע 2. נביטה 3. שלכת
<ul style="list-style-type: none"> • המחשה – פוחלצים של עופות סיורי תצפית (קיני נמלים, חלזונות, איתור להקות ציפורים) צילום הממצאים [לתליה בכיתה. ציור צורת הלהקה סרטים ומצגות על התנהגות בעלי החיים. 	<ul style="list-style-type: none"> • החי בסתו: 1. בעלי חיים בסביבה הקרובה: עופות וזוחלים. 2. נדידה 3. תרדמה - התעוררות 4. אגירת מזון

הערות:

- בכל נושא יש לתת דוגמאות מימינו, על פי ההיפתחות הטכנולוגית העדכנית, ומהסביבה הקרובה לילדה.
- יש ללמד את הנושאים בהתאם לשינויים ולתופעות הסביבתיות בזמן התרחשותן. ולכן, הסדר בו מופיעים הנושאים בתוכנית הלימודים, אינו מחייב.

ב. חורף - 4 שבועות

היבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: "מפתח הגשמים בידי הקב"ה" - החסד והמורכבות בהשבת הרוח ובהורדת הגשם
"בחן, בחסד וברחמים" – המתגלה בגיוון המופלא של פירות ההדר
ורחמיו על כל מעשיו" – התאמת כסותם של בעלי החיים למזג האויר
הבחנה בין תהליך היווצרות התופעה – "איך?" (כגון: שטפון, קשת,
רעם) לבין הסיבה והמטרה משמים – "למה?" (כגון: ברית הקשת)

הבט חינוכי: צניעות בלבוש.

הבט תחום הדעת: חומרים: תכונות: מושגים בסיסיים: חומר ומוצר
ניצול משאבי טבע לתועלת האדם (מים וחומרי גלם לבגדים)
בגדי חורף - הקשר בין תכונות החומרים למטרת השימוש במוצר
שינויים: מושגים בסיסיים: אידוי, מצבי צבירה בתהליך מחזור המים ובסוגי משקעים
שינויים במזג האויר בחורף כגורמים לתופעות אופייניות לחורף
יצורים חיים: תנאי מזג אויר כחינויים לקיומם של בעלי-חיים
מאפייני מבנה משותפים לקבוצות צמחים: פרחים ופירות הדר

הבט לשוני: העשרת אוצר המילים: שמות פרחים, בגדים, חומרי גלם לטקסטיל, משקעים
הכללה בקטגוריות: גשם, שלג, ברד = משקעים, כותנה, צמר, פרווה = חומרי גלם

פעילות לימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none"> • עריכת ניסוי לאידוי ועיבוי 	<ul style="list-style-type: none"> • המים: <ol style="list-style-type: none"> 1. תועלת המים בבית, בחקלאות ובתעשייה. 2. מחזור המים 3. סוגי משקעים
<ul style="list-style-type: none"> • מיון בגדים לבגדי חורף ולבגדי קיץ • תמונות ושקפים • הדגמה של חומרי הגלם והבגדים המיוצרים מהם • הדגמת חותמת המעבדה על בגד 	<ul style="list-style-type: none"> • אמצעים להגנה מפני הקור <ol style="list-style-type: none"> 1. חימום הבית. 2. הבגד: <ul style="list-style-type: none"> * תפקידי הבגד * מאפייני בגדי חורף: פרטי לבוש, צבע, עובי וחומרים. * כסות של בעלי חיים כהגנה בחורף. * חומרי גלם בתעשיית הבגדים. * הפקת צמר ועיבודו לאריגים. * איסור שעטנז
<ul style="list-style-type: none"> • סיור בשדות בור, המחשה בתמונות • צביעת שרטוטים סכמאטיים של חלקי פרח • תמונות 	<ul style="list-style-type: none"> • פרחי חורף: <ol style="list-style-type: none"> 1. שמות הפרחים 2. חלקי הפרח וצבעיו 3. מקום הגידול 4. פרחי בר 5. פרחים מוגנים.
<ul style="list-style-type: none"> • מיון פרות על פי קריטריונים שונים • קילוף ו"ניתוח" פירות הדר • הכנת סלט פירות, תערוכת מוצרים (או תמונותיהם) 	<ul style="list-style-type: none"> • פירות הדר: <p>תכונות ייחודיות לכל פרי – אפיונים משותפים מבנה הפרי (תפקידי כל חלק) תוצרת הפרות.</p>

בריאות הגוף - 2 - 3 שבועות

ההיבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: שמירה על הבריאות במטרה של קיום מצווה

הגוף כפיקדון בידי האדם מעם הבורא

הפלא והחסד שבתפקוד גוף האדם

הבט חינוכי: הקניית הרגלים הקשורים בקיום אורח חיים בריא

הבט תחום הדעת: גוף האדם: בריאות: התנהגות האדם כמשפיעה בס"ד על איכות חייו

בריאות כמרכיב חיוני באיכות החיים

הקשר בין היגיינה לבריאות

תזונה: איכות המזון והשפעתה על הגוף

מערכות ותהליכים: השיניים כמערכת קולטת חומרים חיוניים לגוף האדם

הבט לשוני: שימוש בפעלים ספציפיים לניקיון הגוף (כגון: נטילה, חפיפה, שטיפה וכו')

פעילות הלימודית	נושאים והספקים נדרשים
	<ul style="list-style-type: none"> • מצוות "ונשמרתם מאד לנפשותיכם" • אברי הגוף ותפקידיהם (מתאים גם לנושא סדר היום – ברכות השחר)
<ul style="list-style-type: none"> • הקמת תערוכה של מוצגים הקשורים בנקיון. • פעילות ספורטיבית להדגמה 	<ul style="list-style-type: none"> • הדרכים לשמירה על בריאות הגוף: <ol style="list-style-type: none"> 1. ניקיון הגוף 2. פעילות גופנית, מנוחה ושינה 3. שמירה מפני פגעי מזג אוויר: (קור, חום, קרינה, התייבשות).
<ul style="list-style-type: none"> • הדגמה והתנסות בכיתה. • שיח- תמונה 	<ul style="list-style-type: none"> • השיניים: <ol style="list-style-type: none"> 1. תפקיד השיניים. 2. גורמי העששת וההימנעות מהם. 3. צחצוח שיניים 4. רופא שיניים
<ul style="list-style-type: none"> • בדיקת סוגי מזון וחבילות מזון • עריכת שולחן • יציאה לכביש - תרגול • שיתוף ההורים בהמחשה בבית 	<ul style="list-style-type: none"> • המזון: <ol style="list-style-type: none"> 1. סוגי מזון, ניקיון וטריות 2. פת שחרית 3. הלכות סעודה (קיש"ע סימן מב') • זהירות בדרכים • זהירות בשימוש במכשירים חשמליים

יצורים חיים

האילן - 2 - 3 שבועות

היבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: "ליהנות בהם בני אדם" - העצים כמתנת שמים
התייחסות להימנעות מהשחתה כקיום מצווה

הבט חינוכי: שמירה על איכות הסביבה וטיפוחה

הבט תחום הדעת: צמחים: מאפיינים משותפים לכלל הצמחים
יחסי - גומלין אדם - עץ

הבט לשוני: עשרת השפה - שמות עצים, חלקי העץ, פעולות הקשורות בשימוש בעץ
ובהשחתתו (כגון: הצללה, קטיפה, גדיעה, כריתה)

דיוק בלשון - סמיכות (כגון: עצי-פרי, ברכת האילנות, חלקי העץ, פרי העץ)

פעילות לימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none">• מיונים בטבלאות• איתור עצי פרי פורחים - ואמירת הברכה• ציטוטים מהמקורות• כתיבה חופשית: מכתב לעץ / סיפור על עץ• תמונות, סרטים ויציאה לנוף	<ul style="list-style-type: none">• בריאת העצים ביום השלישי<ol style="list-style-type: none">1. עצי פרי ועצי סרק2. ברכת האילנות• מצוות ואיסורים בעצים<p>טעם איסור השחתת עצים</p>• שימוש בעץ ובתוצרתו לצורך מצווה• שמות עצים ומקומות גידולם• מבנה העץ וחלקיו
<ul style="list-style-type: none">• איסוף חפצים ומוצרים מעץ והצגתם בכיתה תחת כותרות - מזון, תעשייה וכו'	<ul style="list-style-type: none">• השימוש והתועלת בחלקי העץ:<ol style="list-style-type: none">1. מזון, תבלינים ותרופות2. תעשייה: נייר, רהיטים ועוד3. מעון, מסתור והגנה4. איכות חיים: נוי, אויר צלול5. שיפור איכות האדמה
<ul style="list-style-type: none">• "בניית" "עץ המשפחה" הפרטית בצירוף תמונות	<ul style="list-style-type: none">• "כי האדם עץ השדה":<ol style="list-style-type: none">1. פירות - כילדים וכמעשים טובים2. אילן יוחסין (של אבות האומה ושל המשפחה הפרטית)3. המשפחה הפרטית)

חומרים וטכנולוגיה

הספר -

היבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: הספר כמקור מוסר ודעת

קריאת ספרים כעיסוק מהנה ("בילוי") מועדף

הבט חינוכי: הנעה לקריאה והנאה מקריאה

קריאת ספרים מבוקרים בלבד

הרגלי קריאה נכונים

שמירה על הספר והתנהגות נאותה בספריה

"אל תמנע מלהשאיל ספריך" (ר' יהודה אבן תיבון)

הבט תחום הדעת: מטרות שונות ושימושים שונים של ספרים

מכוונות לספר: מבנה הספר ומאפייניו

הפקת מידע מרכיבי הספר השונים

טכנולוגיה: תהליכי כתיבת ספר והפקתו

הבט לשוני: משפחות מילים: ס, פ, ר = ספר, ספריה, ספרן, סיפור, סופר (וכן: כרך, דפס, קרא)

סדר א-ב: סידור ספריית הכיתה ע"פ סדר הא-ב

פעילות לימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none">קישוט קיר בפתגמים ואמרות (כגון: הספר הוא חבר טוב, הספר - נר בחושך, הספר - רע בבדידותך, אין ספינה טובה מספר להסיעני למרחקים),מיון ספרים: לקודש ולחול על פי השימוש והמטרותסוגים של ספרי קריאה	<ul style="list-style-type: none">מהות הספר<ol style="list-style-type: none">"הספר הוא החבר הנעים ביותר, ואין מורה היודע ללמד יותר ממנו" (האבן עזרא)ספרי קודש וחולסוגי ספרי חול ומטרותיהם (מידע, קריאה, הפעלה והדרכה, מילונים לסוגיהם השונים)סוגים שונים של ספרי קריאה (סיפורי צדיקים, סיפורים דמיוניים, סיפורים עצובים ועוד)

פעילות לימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none"> • עיון בספרים והשוואת המבנים השונים • ראיון עם סופר/ת, • מיון ספרים על פי שם הסופר/ת 	<ul style="list-style-type: none"> • הכרת מבנה הספר <ol style="list-style-type: none"> 1. מבנה פיסי: כריכה, דפים ועמודים 2. מבנה תוכני: "שער", תוכן עניינים, סיפורים, פרקים, תמונות ואיורים 3. פרטי זיהוי: הסופר, המאייר, ההוצאה לאור, 4. "זכויות יוצרים", "הסכמות" והמלצות
<ul style="list-style-type: none"> • הפקת ספר בכיתה 	<ul style="list-style-type: none"> • תהליך הפקת ספר היצירה: הסופר והמשורר המוצר: בעלי המקצוע המשתתפים בתהליך ההפקה, עבודתם וכלי העבודה שלהם הוצאת ספרים בעבר (ידנית) ובהווה (המצאת הדפוס והמחשוב) הדפוס - והעבודה הנעשית בו
<ul style="list-style-type: none"> • ציון הספר בו נמצא המידע הרצוי (היכן נמצא מידע על כלנית? מספר טלפון וכו) • איתור סיפור במקראה על פי תוכן עניינים 	<ul style="list-style-type: none"> • הפקת מידע מספר הכרת מקורות מידע (ספר טלפונים, ספר בישול, אנציקלופדיה) איתור מידע בספר

2. תופעות מחזוריות - עונות השנה

ימות החמה - א. אביב - 3 שבועות

היבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: "מה רבו מעשיך, ד" - תבונת בע"ח בניהול חיי חברה ובבניית מקום מגורים
"ורחמיו על כל מעשיו" הגנה חיצונית לברואים

כל מה שנברא לתועלת נברא

הבט חינוכי: הימנעות מ"צער בעלי חיים"

"לך אל הנמלה, עצל... - חינוך לזריזות

עשיית חסד עם הכול (חסידה - שעושה חסד עם חברותיה)

הבט תחום הדעת: היקום: כדור הארץ וסיבובו

עונות השנה כתופעות מחזוריות. (הנגרמות מתנועת כדור הארץ)

יצורים חיים: תופעות התנהגותיות המשותפות לכלל בעלי החיים והצמחים באביב

תופעות עונתיות בבעלי חיים

מעורבות האדם בסביבה: אחריות בשמירת הסביבה ובהגנתה

הבט לשוני: דיוק במושגים: הבחנה בין: זחל - תולעת, פרי בוסר - פרי בשל, אפרוח - גוזל,

פעלים ספציפיים: לבלוב, אגירת מזון, רדיית הדבש, טוויית המשי, דגירה, בקיעת הביצים,

העשרה לשונית: קולות הטבע: זמזום, ציוץ, אוושה, צהלת ילדים, המיית יונים, רפרוף

מילים והיפוכן: בהשוואה בין ימות הגשמים לימות החמה

פעילות לימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none">ציטוט התפילה מתוך הסידור	<ul style="list-style-type: none">תפילת טל "מוריד הטל" - "ותן ברכה"
<ul style="list-style-type: none">סיורים בסביבה לצורך תצפית: מראה השמיים, מצבי קרקע, קינון, פריחה, שיירת נמליםעריכת טבלת השוואהמדידה באמצעות מד-טמפרטורהכתיבה חופשית: איזו עונה אהובה עלי במיוחד? מדוע?	<ul style="list-style-type: none">עונות השנה "זרע וקציר... קיץ וחורף... לא ישבותו" היווצרות העונות - סיבוב כדור הארץ השוואה בין ימות הגשמים (סתיו וחורף) לימות החמה (אביב וקיץ) - מזג האוויר, מראה השמיים, מצב הקרקע, אורך היום, האדם, החי והצומח "שעון קיץ" ו"שעון חורף" תופעות ייחודיות לאביב

<ul style="list-style-type: none"> • סרטים ותמונות להמחשת חייהם של הזוחלים • קטעי עיתונים בנושא זהירות מפני הכשות • המחזה: אורח החיים של הדבורים. לדוגמה: איסוף צוף לתוך "סל" קניות • שרטוט גרפי: גלגולו של... (פרפר וכו') • גידול זחלי טוואי המשי • טעימת דבש, הצגת חלת דבש, • "יצירת" עצים מחומרים מגוונים בשלבי גידולם השונים • ברכה ליד עץ פרי פורח • ייבוש פרחים (הימנעות מקטיפת פרחים מוגנים) • קישוט הקיר - "הפרח שלי" - פרח אישי "חי", מיובש, בתמונה ואו בציור - וכיתוב אישי נלווה 	<ul style="list-style-type: none"> • החי באביב: • זוחלים שמות הזוחלים הפעילים באביב • חרקים שמות החרקים הפעילים באביב מראה אורח חיים ומקום מחיה גלגול של חרק ייצור המשי ע"י טוואי המשי ייצור הדבש ע"י הדבורה • הצומח באביב בלוב - פריחה - גידול הפרי - הבשלה ברכת האילנות פרחי האביב
<ul style="list-style-type: none"> • כתיבה חופשית: "שיחה" בין ילד לציפור 	<ul style="list-style-type: none"> • קינן ודגירה הקן - סוגי קינים, תפקידי הקן, בניית הקן הסכנות האורבות לגוזלים מחזור החיים של ציפור מצוות שילוח הקן • המרעה 1. הזנת הכבשים בימות הגשמים ובימות החמה 2. הגז

ב. קיץ

היבטים בהקניית הנושא:

הבט השקפתי: תקופת הקיץ מבעד ל"עדשה" יהודית -

זמן של אגירת כוחות לקראת העמל והעשייה של השנה החדשה

זמן של פעילות משפחתית וקהילתית (עזרה, חסד, הידוק קשרים)

הבט חינוכי: מודעות לסכנות הקיץ וחינוך להתנהגות שקולה וזהירה מהיבט פיזי ומהיבט רוחני-

"ונשמרתם לנפשותיכם"

טיפוח מודעות לשימור הסביבה

הבט תחום הדעת: אנרגיה: השמש כמקור חום ואור

הסביבה: הסביבה הקרובה והשוואתה לסביבות אחרות

הבט לשוני: העשרת השפה: תארים - תיאורי נוף (ים גלי, בית חד-קומתי), פירות קיץ (פרי

בשרני קליפה קטיפתית), מצבי קרקע (אדמה מושקית ורוויה, סדוקה)

מקומות מגורים - יישוב האדם (מושב, קיבוץ, עיר), מגורי בעלי-

חיים (רפת, דיר), גידול צמחים (מקשה, מטע, כרם, שדה, פרדס)

פעילות לימודית	נושאים והספקים נדרשים
<ul style="list-style-type: none">מזג האוויר בעיתוןמדידה באמצעות מד-טמפרטורה	<ul style="list-style-type: none">מזג האוויר<ul style="list-style-type: none">השמש - תועלתה וסכנותיההטמפרטורות בקיץ
<ul style="list-style-type: none">השוואה בין בגדי חורף לבגדי קיץסרטונים ותמונות	<ul style="list-style-type: none">אמצעים להגנה מפני החום<ol style="list-style-type: none">אורור וקירור הבית.הבגד:<ul style="list-style-type: none">* מאפייני בגדי קיץ: פרטי לבוש, צבע, עובי* הפקת משי, פשתן וכותנה, ועיבודם לאריגים.* צניעות בלבושהתגוננות מפני נזקי חום וקרינה בחוץ וביים

<ul style="list-style-type: none"> • מיון פירות על פי תכונותיהם • סלט מפירות העונה • הכנת חלות לשבת והפרשת חלה 	<ul style="list-style-type: none"> • צמחיה פירות קיץ צמחים קוצניים: "קוצים" וצבר קציר - החיטה והלחם בציר
<ul style="list-style-type: none"> • הכנת תכשיטים ואביזרים מצדפים ומקונכיות • ציור על פי תמונת נוף • רשמי טיול (דמיוניים) במכתבים אישיים 	<ul style="list-style-type: none"> • החופשה הים - הנוף, התועלת ברחצה, הסכנות וההימנעות קיט וטיולים - תפילת הדרך, תצורות נוף, התנהגות זהירה והימנעות מסכנות, שמירה על איכות הסביבה
<ul style="list-style-type: none"> • סיורים בסביבה הקרובה • שעות סיפור והמחזות על הציפייה לגשם 	<ul style="list-style-type: none"> • שלהי הקיץ מזג האוויר מראה הקרקע הציפייה לגשם

הערות:

- נושא הקיץ נלמד רק בשנים שבהן מסתיימת שנה"ל בסוף חודש תמוז. בשנים בהן שנה"ל מסתיימת סמוך לשבועות לא נותר זמן להוראת הנושא, ויש ללמד חלקים ממנו במסגרת נושא האביב.
- לתקופה זו מתאימות פעילויות לימודיות יצירתיות וקלילות, כמו: כתיבה יצירתית, ציור, סדנאות "בישול ואפייה", המחזות וסיורים